

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

28 Απριλίου 2023

Έκθεση Εμπορικού Επιμελητηρίου ΗΠΑ για τη Διατλαντική Οικονομία.

Δημοσιοποιήθηκε, 20/3, η ετήσια έκθεση “The Transatlantic Economy 2023: Annual Survey of Jobs, Trade and Investment between the United States and Europe”, υπό την αιγίδα του Εμπορικού Επιμελητηρίου ΗΠΑ (US Chamber of Commerce) και με τη συνεργασία του δικτύου Αμερικανικών Εμπορικών Επιμελητηρίων στην ΕΕ (American Chambers of Commerce to the European Union), ενώ τη σύνταξή της επιμελήθηκε το ίδρυμα Foreign Policy Institute, Πανεπιστημίου Johns Hopkins. Επισημαίνεται, αναλόγως διαθεσιμότητας ή πηγής στοιχείων, στην έκθεση γίνεται, εναλλακτικά, αναφορά στην ΕΕ27 ή στην Ευρώπη ⁽¹⁾ συμπεριλαμβανομένης σειράς άλλων χωρών (μεταξύ οποίων και η Τουρκία, βλ. “Terms”, σελ. 189).

Στην εν λόγω έκθεση επισημαίνεται, εκ νέου, ότι η διατλαντική οικονομία παραμένει η μεγαλύτερη παγκοσμίως, με θετικές προοπτικές ανάπτυξης και κατά το 2023, παρά τις παγκόσμιες οικονομικές και γεωπολιτικές προκλήσεις. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται, ότι οι διατλαντικές ροές εμπορίου και επενδύσεων στηρίζουν 16 εκ. θέσεις εργασίας σε ΗΠΑ και Ευρώπη, και \$ 7,1 τρισ. εμπορικές πωλήσεις ετησίως. Η διατλαντική αγορά είναι η μεγαλύτερη και πλουσιότερη στον κόσμο καθώς συντηρεί περίπου το ήμισυ της συνολικής παγκόσμιας ιδιωτικής κατανάλωσης, ενώ αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του παγκόσμιου ΑΕΠ, σε όρους αγοραστικής δύναμης. Η διατλαντική οικονομική αλληλεξάρτηση είναι μεγαλύτερη από κάθε άλλη διεθνή οικονομική σχέση, με ιδιαίτερα ισχυρούς οικονομικούς δεσμούς μεταξύ των δύο πλευρών ως προς τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (FDI), τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου, τις τραπεζικές συναλλαγές, τις ενδοομιλικές πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, το εμπόριο ψηφιακών υπηρεσιών, την ενέργεια, τις επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη (R&D), τη συνεργασία σε θέματα δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τη μεταφορά τεχνολογίας και τις πωλήσεις υπηρεσιών υψηλής έντασης γνώσης.

Εμπόριο αγαθών & υπηρεσιών

Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος των ΗΠΑ και αντίστροφα. Το 2022 το εμπόριο αγαθών Ευρώπης-ΗΠΑ άγγιξε τα \$1,2 τρισ. (ιστορικά υψηλότερη επίδοση), ενώ οι α/εξαγωγές αγαθών στην ΕΕ αυξήθηκαν κατά 25%. Ωστόσο, οι ΗΠΑ εξακολουθούν να έχουν εμπορικό έλλειμμα αγαθών με την Ευρώπη, ύψους \$ 219 δισ. Κορυφαίες α/ Πολιτείες-εξαγωγείς αγαθών, προς την Ευρώπη, είναι οι Texas, California, New York, New Jersey και Illinois. Στην Ευρώπη, το 2021, κορυφαίοι αποδέκτες α/ εξαγωγών αγαθών ήταν η Γερμανία για 23 Πολιτείες ΗΠΑ, το ΗΒ για 9 Πολιτείες και το Βέλγιο για 6 Πολιτείες.

Το διατλαντικό εμπόριο υπηρεσιών έχει εξέχουσα σημασία στις σχέσεις ΕΕ και ΗΠΑ, καθώς αμφότερες πλευρές είναι κατ’ εξοχήν παραγωγόι και εξαγωγείς υπηρεσιών, ενώ, μέσω των σχετικών εκατέρωθεν επενδύσεων στους κλάδους υπηρεσιών διαμορφώνονται σχέσεις

¹ Στο παρόν αναφέρεται ΕΕ ή Ευρώπη, όπως χρησιμοποιείται στην έκθεση.

βαθύτερης διμερούς αλληλεξάρτησης, ενισχύοντας την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα των αμερικανικών και ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Κατά το 2021, 41% των συνολικών α/ εξαγωγών υπηρεσιών είχε προορισμό την Ευρώπη ενώ, αντίστοιχα, 42% των συνολικών ευρωπαϊκών εξαγωγών υπηρεσιών προωθήθηκε στις ΗΠΑ -- με κορυφαίους εξαγωγείς το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία, την Ελβετία, την Ιρλανδία και τη Γαλλία. Συγκεκριμένα, το ίδιο έτος, οι α/ εξαγωγές υπηρεσιών στην Ευρώπη (όπου βρίσκονται πέντε από τις πρώτες δέκα εξαγωγικές αγορές υπηρεσιών των ΗΠΑ) ανήλθαν σε \$ 332 δισ., ενώ οι α/ εισαγωγές υπηρεσιών από την Ευρώπη ανήλθαν σε \$ 230 δισ., διαμορφώνοντας πλεόνασμα ισοζυγίου υπηρεσιών ΗΠΑ τάξης \$ 101 δισ.

Επισημαίνεται, οι πωλήσεις υπηρεσιών των εκατέρωθεν θυγατρικών εταιρειών παρουσιάζουν τις τελευταίες δεκαετίες ραγδαία αύξηση, τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην Ευρώπη, όντας, πλέον, σημαντικότερες από τις εξαγωγές υπηρεσιών. Υπολογίζεται ότι το 2020 οι πωλήσεις υπηρεσιών αμερικανικών θυγατρικών στην Ευρώπη ανήλθαν σε περίπου \$ 997 δισ. (ή περίπου 56% των παγκόσμιων πωλήσεων υπηρεσιών θυγατρικών ΗΠΑ, και περίπου 3 φορές υψηλότερα των α/ εξαγωγών υπηρεσιών, βλ. παραπάνω), ενώ οι πωλήσεις υπηρεσιών θυγατρικών της Ευρώπης στις ΗΠΑ ανήλθαν, το ίδιο έτος, σε περίπου \$ 666 δισ., περίπου 1/3 χαμηλότερα των πωλήσεων των α/θυγατρικών στην Ευρώπη.

Επενδύσεις

Επισημαίνεται ότι το εμπόριο αγαθών δεν μπορεί να είναι, αυτό καθαυτό, αντιπροσωπευτικό κριτήριο του μεγέθους της διατλαντικής οικονομίας, δεδομένου ότι οι εκατέρωθεν ΑΞΕ/FDI είναι μακράν σημαντικότερες, ιδίως ως προς τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ενώ η Ευρώπη είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στις ΗΠΑ και αντίστροφα. Κατά το 2021, αθροιστικά οι ΗΠΑ και η Ευρώπη αντιστοιχούν σε 20% των παγκόσμιων εξαγωγών, ενώ, αντίθετα, αντιστοιχούν σε 66% του παγκόσμιου αποθέματος εκρών ΑΞΕ και 66% του παγκόσμιου αποθέματος εισρών ΑΞΕ. Συναφώς, κατά το 2020 οι παγκόσμιες εξαγωγές από ευρωπαϊκές θυγατρικές στις ΗΠΑ, αξίας \$ 347 δισ., αντιστοιχούσαν σε 57% των συνολικών α/ εξαγωγών ξένων θυγατρικών, ενώ κατά το 2021 οι πωλήσεις αμερικανικών θυγατρικών στην Ευρώπη ανήλθαν σε \$ 3,1 τρισ., δηλαδή αντιστοιχούν περίπου στο ήμισυ των παγκόσμιων πωλήσεων των α/ θυγατρικών στο εξωτερικό, υπερβαίνοντας μάλιστα κατά 61% τις παγκόσμιες α/ εξαγωγές συνολικής αξίας \$ 2,5 τρισ., το ίδιο έτος.

Ψηφιακή οικονομία

Ο ταχύτατα αναπτυσσόμενος τομέας της ψηφιακής οικονομίας έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην διατλαντική οικονομική σχέση, στο πλαίσιο της ψηφιακής παγκοσμιοποίησης. Στον τομέα ψηφιακών υπηρεσιών η Ευρώπη είναι ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος των ΗΠΑ και αντίστροφα, ενώ οι ΗΠΑ και η ΕΕ είναι οι μεγαλύτεροι καθαροί εξαγωγείς ψηφιακών υπηρεσιών παγκοσμίως.

Το 2021 οι ΗΠΑ εξήγαγαν στην Ευρώπη ψηφιακές υπηρεσίες αξίας \$ 283,3 δισ. ενώ εισήγαγαν από αυτήν υπηρεσίες αξίας \$ 134,7 δισ., εμφανίζοντας εμπορικό πλεόνασμα \$ 148,6 δισ. Κατά το 2020, το 22% των συνολικών παγκόσμιων εξαγωγών υπηρεσιών ψηφιακού περιεχομένου από την ΕΕ αναλογούσε στις ΗΠΑ, ενώ, το αντίστοιχο ποσοστό εισαγωγών από τις ΗΠΑ, στο σύνολο των παγκόσμιων εισαγωγών της ΕΕ, ανήλθε σε 34%.

Θέσεις εργασίας στη διατλαντική οικονομία

Οι διατλαντικές επενδυτικές και εμπορικές ροές (αγαθών και υπηρεσιών) στηρίζουν τις αγορές εργασίας στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη, ενώ οι εκατέρωθεν θυγατρικές απασχολούν εκατομμύρια εργαζόμενους (αθροιστικά εκτιμάται περί τα 9,7 εκατ. το 2020, με περαιτέρω αυξήσεις τα έτη

2021 και 2022), και είναι οι σημαντικότεροι ξένοι εργοδότες. Πιο συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι, κατά το 2021, οι αμερικανικές θυγατρικές στην Ευρώπη απασχόλησαν άμεσα περίπου 4,8 εκ. εργαζόμενους, ενώ οι ευρωπαϊκές θυγατρικές στις ΗΠΑ απασχόλησαν άμεσα 5 εκ. εργαζόμενους.

Το 2021 οι πέντε πρώτοι εργοδότες στις ΗΠΑ ήταν οι χώρες Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Γαλλία, Ολλανδία και Ελβετία, ενώ οι πέντε αμερικανικές πολιτείες στις οποίες δημιουργήθηκαν περισσότερες θέσεις εργασίας από ευρωπαϊκές θυγατρικές το 2020 ήταν οι California, Texas, New York, Pennsylvania και Illinois.

Διατλαντική αγορά ενέργειας

Οι ευρωπαϊκές εταιρείες είναι η σημαντικότερη πηγή ΑΞΕ για τον ενεργειακό τομέα των ΗΠΑ, ενώ, αντίστοιχα, οι α/ ΑΞΕ έχουν ενισχύσει σημαντικά την πράσινη ανάπτυξη και τον ενεργειακό τομέα της Ευρώπης, καθώς περισσότερες από το 50% των μακροπρόθεσμων συμφωνιών που αφορούν ενέργεια από ευρωπαϊκά έργα ΑΠΕ (Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας) έχουν συναφθεί με α/ εταιρείες.

Επισημαίνεται ότι οι ΗΠΑ είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής της Ευρώπης σε ΥΦΑ (Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο), προμηθεύοντας την κατά το 2022 με άνω του 50% των συνολικών εισαγωγών της, εισαγωγές από τις ΗΠΑ 2,5 φορές παραπάνω ως προς το 2021, συνεπεία του πολέμου στην Ουκρανία. Ομοίως, κατά το 2022 άνω του 50% των συνολικών α/ εξαγωγών LNG είχαν ως αποδέκτη την Ευρώπη, ενώ οι εν λόγω εξαγωγές ήταν τριπλάσιες από τις αντίστοιχες προς ολόκληρη την Ασία. Παράλληλα, οι α/ εξαγωγές αργού πετρελαίου στην Ευρώπη αυξήθηκαν κατά 70% το 2022, στο 12% των συνολικών ευρωπαϊκών εισαγωγών.

Οικονομία καινοτομίας

Οι συναλλαγές στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης (R&D) είναι συγκριτικά σημαντικότερες μεταξύ ΗΠΑ-ΕΕ έναντι κάθε άλλου εταίρου των δύο πλευρών. Το 2020 αμερικανικές θυγατρικές επένδυσαν \$ 31,6 δισ. σε έρευνα και ανάπτυξη στην Ευρώπη (54% των συνολικών δαπανών R&D θυγατρικών ΗΠΑ στο εξωτερικό), με κυριότερους αποδέκτες τις χώρες Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Ελβετία, Ιρλανδία, Βέλγιο και Γαλλία (80% του συνόλου για την Ευρώπη). Αντίστοιχα στις ΗΠΑ, οι δαπάνες R&D ευρωπαϊκών θυγατρικών, κυρίως από γερμανικές, ελβετικές και βρετανικές εταιρείες, ανήλθαν σε περίπου 67% της συνολικής αξίας R&D ξένων θυγατρικών στις ΗΠΑ, τάξης \$ 71,4 δισ.

Σημειώνεται, επίσης, ότι στο Παράρτημα Appendix B “U.S. Commerce and Europe: A Country-by-Country Comparison” αναφέρεται, ως προς τα διμερή δεδομένα έτους 2021 για την Ελλάδα (βλ. σελ. 168), ότι μέσω των θυγατρικών ΗΠΑ υποστηρίζονται 16.867 θέσεις εργασίας στη χώρα μας, έναντι 3.774 στις ΗΠΑ από ελληνικές θυγατρικές. Το ισοζύγιο υπηρεσιών εμφανίζεται πλεονασματικό για τη χώρα μας, με εξαγωγές υπηρεσιών ΗΠΑ στην Ελλάδα \$ 1,3 δισ. και ε/εξαγωγές στις ΗΠΑ \$ 2,9 δισ., όπως πλεονασματικό εμφανίζεται και το εμπορικό ισοζύγιο αγαθών για τη χώρα μας, με εξαγωγές αγαθών ΗΠΑ στην Ελλάδα \$ 1,6 δισ. και ε/εξαγωγές αγαθών στις ΗΠΑ \$ 1,7 δισ. Ως προς τις επενδύσεις, αναφέρεται ότι οι ΗΠΑ διατηρούν απόθεμα ΑΞΕ στην Ελλάδα \$ 0,3 δισ., ενώ οι ε/ ΑΞΕ στις ΗΠΑ ανέρχονται σε \$ 0,6 δισ.

Για πληρέστερη ενημέρωση:

- “The Transatlantic Economy 2023”,

http://www.amchameu.eu/sites/default/files/publications/files/transatlantic_economy_2023.pdf